

8. Принципи Європейської хартії місцевого самоврядування: Навч. посіб. / М. Пицик, В. Кравченко, Е. Морнью та ін. - К., 2000. - 136 с.
9. Самощенко И.С., Фарукшин М.Х. Ответственность по советскому законодательству. М., 1971. - С. 212 - 213.
10. Сивицкий В.А. Актуальные проблемы конституционно-правовой ответственности: обзор научной конференции / В. А. Сивицкий // Государство и право. - 2002. - № 2. - С. 116.

V. Topuzov

CONSTITUTIONAL RESPONSIBILITIES OF LOCAL AUTHORITIES

This article describes the problems of the constitutional responsibility of local governments. It compares the position of various scientists on the subject. Describes the features of of the constitutional sanctions and their types. Formulated the basic position for modification of the current legislation of Ukraine. In conclusion, the article formulated position regarding the meaning of the constitutional sanction and establishment of them as independent elements in constitutional law.

The main idea of this article is - the study of the concept of sanctions constitutional and legal accountability in local government, identify problem points in the application of sanctions as an element of responsibility and study the characteristics of these sanctions.

The main constitutional and legal sanctions in local government include: early deprivation of the constitutional status of local government, the elimination of constitutional violations invalidate legally significant result, the recall of deputies of local councils voters dissolution of the decision of the deputy representative body, disciplinary sanctions, property sanctions

The subjects are directly local communities, authorities and officials local government, public authorities.

Based on the foregoing material may conclude that the present constitutional and legal questions of responsibility in local government, especially the sanctions in domestic legislation addressed as incomplete and contradictory, sometimes the transfer of responsibility from the field of formal legal scope of practice is problematic and actually unreal

Keywords: *municipal law, municipal responsibility, sanctions, legal liability, government, deputy, constitutional violations.*

УДК 342.531.4:352(477)(045)

С. С. Український

РОЛЬ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ В ЛЕГАЛІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТИВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

В статті досліджуються функції Верховної Ради – Парламенту України в процесі легалізації інституту місцевого самоврядування шляхом реалізації законодавчої функції та функції надання згоди на обов'язковість для України міжнародних договорів.

Ключові слова: *місцеве самоврядування, Верховна Рада України, законодавча функція Парламенту, функція Парламенту України щодо надання згоди на обов'язковість для України міжнародних договорів.*

Постановка проблеми. Становлення та розвиток місцевого самоврядування в незалежній Українській державі є фактором революційного значення, що суттєво та безпосередньо впливає на становлення демократичної правової державності а також на формування громадянського суспільства та соціально-мотивувальну активізацію її членів – громадян держави та всіх фізичних осіб, що постійно перебувають на її теренах. Велику роль в процесі інституціоналізації та легалізації місцевого самоврядування грає Верховна Рада – Парламент України, багато конституційних функцій якого спрямовано на створення відповідного правового режиму для функціонування інституту локальної демократії в державі.

Ступінь наукової розробки теми. Слід зазначити, що питанням вивчення основоположних засад функціонування вищого представницького органу України були присвячені наукові праці таких вчених, як С.А. Авак'ян, О.С. Автономов, М. Амеллер, О.М. Бандурка, Г.В. Барабашев, Ч. Вайз, С.Б. Гавриш, А.З. Георгіца, В.Д. Горобець, В.Н. Денисов, Ю.Д. Древаль, В.С. Журавський, А.І. Златопольський, А.Д. Керимов, П. Кислий, О.Л. Копиленко, І.В. Котелевська, Л.Т. Кривенко, С.В. Масленнікова, В.А. Максимов, А.Х. Махненко, В.В. Медведчук, О.М. Мироненко, О.Г. Мурашин, Г.В. Нечепуренко, В.Ф. Опришко, М.П. Орзіх, В.Ф. Погорілко, М. Прело, Х.В. Приходько, М.І. Ставнійчук, В.Я. Тацій, М.О. Теплюк, Ю.М. Тодика, О.Ф. Фрицький, К. Хессе, В.М. Цвік, В.М. Шаповал, Ю.М. Шемшученко, Н.Г. Шукліна та ін. Однак, не глядячи на кількість наукових праць, слід зазначити, що до цих пір в

доктрині конституційного права України не створено чітку концепцію функцій Парламенту держави від здійснення яких залежить становлення правового режиму існування та функціонування інституту місцевого самоврядування в державі.

Тому, *метою статті*, є дослідження теоретичних та нормативно-правових підходів до розуміння функцій Верховної Ради України, що задіяні в легалізації міжнародних стандартів місцевого самоврядування.

Викладення основного матеріалу. Місцеве самоврядування є не тільки формою самоорганізації локального соціуму, що у його межах виступає у якості територіальної громади – жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста (ч. 1 ст. 140 Конституції України) [1], але й у сукупності зазначених громад, по суті, виступає відповідною формою існування народовладдя, бо саме в межах громад живуть, працюють та реалізують свої життєві устремління:

а) громадяни держави – члени виборчого корпусу держави, виборці, що безпосередньо впливають на формування владних інститутів держави – органів публічної влади, та в залежності від умов свого функціонування на локальному рівні соціуму формують свої виборчі пріоритети;

б) фізичні особи, що є громадянами держави, але не досягли того віку, що надає їм можливості скористатися своїм активним чи пасивним виборчим правом, встановленим національним законодавством України, – але вони є такими, що складають реальний та наявний потенціал розвитку виборчого корпусу;

в) фізичні особи, що не є громадянами України, мають інші правові стани (іноземні громадяни, апатриди, біпатриди, біженці тощо), на законних підставах перебувають на території України (ст. 33 Конституції України), не володіють виборчими правами в рамках законодавства України, але вони є постійними мешканцями держави, відносно яких встановлений національний режим в сфері використання конституційних прав і свобод (ст. 26 Конституції України) та виступають в якості членів відповідних територіальних громад, що функціонують в межах її адміністративно-територіальних одиниць. Таким чином можна зазначити, що роль інституту місцевого самоврядування в межах державної (політичної) системи та державного (політичного) механізму України є важливою, несе конститууючий, інституціональний і екзистенційний характер, що виявляється:

- по-перше, у формуванні членами територіальних громад – виборцями органів державної (парламент, президент) та самоврядної /муніципальної/ (органи місцевого самоврядування, сільський, селищний та міський голови) публічної влади на засадах демократії та принципу оновлення влади [2];

- по-друге, в участі громадян в управлінні державними (ст. 38 Конституції України), а членів територіальної громади – в управлінні місцевими справами шляхом самостійного вирішення питань місцевого значення в межах Конституції і законів України (ст. 140 Конституції України);

- по-третє, в межах саме місцевого самоврядування члени територіальних громад формують, модифікують та здійснюють свій життєвий цикл як члени людського співтовариства та індивідууми (особистості), що перетворює сферу локального соціуму в унікальний та неповторний простір виникнення, продукування та реалізації екзистенційних (життєво важливих) потреб та інтересів конкретної людини, її родини, мікрोगрад (малі групи), мезоград (громади по місту навчання, роботи, відпочинку тощо) та макрोगрад (громади села, селища, міста);

- по-четверте, в межах саме місцевого самоврядування, як сфери повсякденного функціонування в рамках соціуму і держави, члени територіальних громад реалізують переважний перелік своїх конституційних прав, свобод та обов'язків, що трансформуються в муніципальні права людини (особистості) [3].

Вважаємо, що саме виходячи з такого значення інституту місцевого самоврядування в сучасних умовах для:

а) біологічного, соціального та політичного відтворення людського потенціалу держави;

б) належної реалізації конституційних прав, свобод і обов'язків людини і громадянина;

в) формування та реалізації демократичної державності;

г) належного розвитку кожної конкретної людини (особистості) – інститут місцевого самоврядування становиться об'єктом конституційно-правового регулювання. Свідомством чого є стаття 7 Конституції України, що фіксує положення про те, що в Україні визнається та гарантується місцеве самоврядування, а також наявність у Основному Законі України відповідного розділу XI «Місцеве самоврядування», що містить конституційні засади легалізації та структурно-об'єктної побудови цього важливішого інституту демократичної державності.

Досліджуючи роль Парламенту України у становленні інституту місцевого самоврядування в державі, слід звернути увагу на його конститууючу роль в цьому процесі. Її важливим свідомством є імперативні положення п. 15 ст. 92 Конституції України, що закріплює роль Верховної Ради України в виключному визначенні законами України засад місцевого самоврядування. Це положення фактично закріплює онтологічну, методологічну, аксіологічну, технологічну та комунікаційну сторони процесу

легалізації місцевого самоврядування як існуючого конституційно-правового інституту, що перебуває у стадії становлення та розвитку та обумовлює його різномірне та багатооб'єктну феноменологічну характеристику.

Так, онтологічна сторона процесу легалізації місцевого самоврядування міститься в тому, що держава визнає місцеве самоврядування формою здійснення влади народом (ст. 5 Конституції України), тим самим легалізуючи нормативну конструкцію публічної влади та виокремлюючи поряд з державною публічною владою специфічний рівень самоврядної (муніципальної) публічної влади, що був раніше невідомим теорії та практиці державного будівництва України.

Методологічна сторона процесу легалізації місцевого самоврядування міститься в конституційному положенні імперативного характеру відносно того, що засади місцевого самоврядування регламентуються та регулюються виключно законами України, що приймає тільки Верховна Рада (парламент) – єдиний орган законодавчої влади в Україні (ст. 75; п. 3 ст. 85 Конституції України).

Аксіологічну сторону процесу легалізації місцевого самоврядування становить з'ясування та усвідомлення законодавцем його соціальної та правової цінності, оперативне регулювання складних та підчас суперечливих процесів його функціонування та розвитку на засадах ясної та чіткої політично-нормативної моделі, сформованої парламентом.

Технологічну сторону процесу легалізації місцевого самоврядування становлять відповідні та профільні засади юридичної техніки (законопроектних робіт та законодавчих процедур), що повинні волю суб'єкта законодавчої ініціативи трансформувати у формально визначений документ – проект законодавчого акту та довести його до трансформації у законодавчий акт, що закріплює волю законодавця відносно правового статусу місцевого самоврядування, його інститутів, суб'єктно-об'єктного складу та інших аспектів функціонування та розвитку інституту локальної демократії в державі.

Наразі комунікаційна сторона процесу легалізації місцевого самоврядування повинна базуватися на стосунках між парламентом держави та територіальними громадами і органами місцевого самоврядування, що останні формують, для побудови політичної комунікації, що з точки зору демократії є ключовим елементом при формуванні суспільства, де люди і держава відчують свій взаємозв'язок [4]. Зазначений фактор не тільки стимулює законодавця, але й дає гарантію того, що у своїй законодавчій діяльності з регламентації та регулювання місцевого самоврядування він адекватно буде «відбивати» інтереси народу.

Таким чином, легалізація місцевого самоврядування Парламентом України, що відбувається шляхом його законодавчої регламентації та регулювання, є основним засобом, організаційно-правовою і процесуальною формою, що використовує єдиний законодавчий орган держави (ст. 75 Конституції України) для реалізації цього процесу. Основним, але не єдиним. Згідно п. 32 ст. 85 Конституції України, до повноважень Верховної Ради України відносяться надання у встановлений законом строк згоди на обов'язковість міжнародних договорів України та денонсація міжнародних договорів України. Вважаємо, що це є ще одною з форм легалізації місцевого самоврядування в Україні, що використовується Парламентом держави та яка на практиці фактично здійснюється через його законодавчу функцію.

Онтологічний аналіз такого повноваження Верховної Ради України відносно легалізації місцевого самоврядування, дає змогу зробити наступні висновки:

- по-перше, фактично перша частина положення п. 32 ст. 85 Конституції України фактично є рецепційованою з ч. 1 ст. 9 Конституції України, яка є невід'ємною частиною Розділу I Конституції «Загальні засади» та містить механізм імплементації норм міжнародного права в національне законодавство України. Так, ч. 1 ст. 9 Конституції України закріплює, що чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України;

- по-друге, семантичний аналіз ч. 1 ст. 9 Конституції України дає змогу зробити наступні висновки:

а) міжнародні договори України є чинними, якщо на них дана згода щодо їх обов'язковості для України Верховною Радою України;

б) тільки відповідна згода Верховної Ради України перетворює міжнародні договори України на чинні;

в) така згода їх перетворює, транспонує у національне законодавство України;

г) міжнародні договори України після згоди Верховної Ради України на їх обов'язковість для України стають не тільки чинними (легалізація – Авт.), але й входять до масиву національного права (законодавства) – трансформація норм міжнародного права в норми національного права (законодавства);

д) положення, що аналізується, фактично закріплює національний механізм трансформації норм міжнародного права в норми національного права (законодавства) – імплементацію норм міжнародного

права;

е) форма такої імплементації закріплюється відповідними положеннями, що містяться в чинному законодавстві України;

- по-третє, говорити про те, що вказаний механізм має відношення до легалізації місцевого самоврядування в Україні, дає змогу концепт, згідно якому місцеве самоврядування є об'єктом міжнародно-правового регулювання, тобто держави-члени міжнародних міжурядових організацій глобального (ООН), регіонального (Рада Європи, ОБСЄ, Європейський Союз) та субрегіонального рівнів (Організація чорноморського економічного співробітництва, Асоціація європейських регіонів), домовились про такий стан речей та підкрипили його шляхом розробки відповідних міжнародних міждержавних угод профільного характеру, що регулюють питання конституювання та інституціоналізації системи місцевого самоврядування на теренах незалежних держав, а також відповідні аспекти діяльності зазначених органів та територіальних спільнот, що їх створили шляхом виборів;

- по-четверте, сукупність зазначених вище факторів та їх системний гносео-методологічний аналіз дає змогу стверджувати:

а) використовуючи свої конституційні повноваження щодо дачі згоди на обов'язковість для України міжнародних договорів, Парламент України легалізує відповідним чином як конституційно-інституційні питання щодо становлення та розвитку системи місцевого самоврядування в державі, так й окремі аспекти щодо повноважень органів місцевого самоврядування у відповідних сферах діяльності та функціонування територіальних громад;

б) використовуючи механізми імплементації норм міжнародного права в національне законодавство України, Парламент підтверджує визнання факту про те, що місцеве самоврядування є важливою складовою частиною глобального (світового) конституціоналізму та сприяє його укріпленню як самостійного та впливового інституту національного конституціоналізму;

в) використовуючи механізми імплементації норм міжнародного права в національне законодавство України, Парламент реалізує міжнародно-правові зобов'язання України щодо становлення та розвитку системи місцевого самоврядування на теренах держави та дає можливість суб'єктам національного права їх реалізовувати у повсякденній практичній діяльності в якості норм національного права;

г) в процесі здійснення процедури імплементації норм міжнародного права в національне законодавство Парламент на засадах ст. 2 Закону України «Про міжнародні договори України» від 29 червня 2004 року [5] обирає відповідні форми такої діяльності, а саме: ратифікацію міжнародного договору; затвердження міжнародного договору; прийняття міжнародного договору; приєднання до міжнародного договору – в залежності від конкретного випадку форми надання згоди України на обов'язковість для неї міжнародного договору. Так, наприклад, Україна 14 липня 1993 року Постановою Верховної Ради України приєдналась до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями (Мадрид, 21 травня 1980 року) [6]; 15 липня 1997 року Верховна Рада України ратифікувала Європейську хартію місцевого самоврядування 1985 року [7]; 7 вересня 2005 року Верховна Рада України ратифікувала Європейську ландшафтну конвенцію [8];

д) народні депутати в процесі розгляду Парламентом питання про надання згоди України на обов'язковість для неї міжнародного договору, згідно положень ст. 19 Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 року [9], до якої приєдналась Україна [10], можуть скористатися правом робити застереження, що фактично обмежує дію міжнародного договору у повному обсязі та зупиняє дію відповідних його норм, які на думку Парламенту не можуть бути застосовані в державі на даний момент або ніколи. При цьому слід мати на увазі, що Держава може при підписанні, ратифікації, прийнятті або затвердженні договору, або приєднанні до нього формулювати застереження, за винятком тих випадків, коли: а) це застереження забороняється договором; б) договір передбачає, що можна робити тільки певні застереження, до числа яких це застереження не належить; або с) - у випадках, які не підпадають під дію пунктів "а" і "б" - застереження є несумісним з об'єктом і цілями договору.

Необхідно зазначити, що вказані вище міжнародні договори, що стосуються регламентації та регулювання місцевого самоврядування, мають статус міжнародних правових стандартів, тобто:

а) відповідних зразкових норм (еталонів) права;

б) вони є нормами міжнародного права, що зафіксовані у формі міжнародних угод та є результатом спільної розробки та прийняття державами-членами відповідних міжнародних міжурядових організацій;

в) містять відповідні міжнародно-правові зобов'язання держав-учасниць в сфері становлення та розвитку місцевого самоврядування;

г) які шляхом відповідної телеологічно обгрунтованої та профільної діяльності Парламенту держави-учасниці з використанням передбачених в її законодавстві організаційно-правових форм

повинні бути введені в національне законодавство держави та відтворені в ньому, з метою практичної реалізації таких міжнародно-правових зобов'язань суб'єктами національного правопорядку.

Таким чином, складається відповідний нормативно-правовий та процесуальний ланцюжок, що складається з низки організаційних та організаційно-правових форм профільної та компетенційної діяльності Парламенту України. Звідси можна констатувати, що Верховна Рада України приймає безпосередню участь у процесі легалізації міжнародних стандартів місцевого самоврядування на засадах відповідної парадигми управлінсько-нормативної діяльності.

Висновки. Резюмуючи, слід зазначити, що:

- становлення та розвиток місцевого самоврядування в незалежній Українській державі є фактором революційного значення, що суттєво та безпосередньо впливає на становлення демократичної правової державності а також на формування громадянського суспільства та соціально-мотивувальну активізацію її членів – громадян держави та всіх інших фізичних осіб, що постійно перебувають на її теренах;

- Парламенту України у становленні інституту місцевого самоврядування в державі належить конституююча роль;

- конституційні настанови фактично закріплює онтологічну, методологічну, аксіологічну, технологічну та комунікаційну сторони процесу легалізації Верховною Радою України місцевого самоврядування як існуючого конституційно-правового інституту, що перебуває у стадії становлення та розвитку та обумовлює його різнорівневу та багатооб'єктну феноменологічну характеристику;

- легалізація місцевого самоврядування Парламентом України, що відбувається шляхом його законодавчої регламентації та регулювання, є основним засобом, організаційно-правовою і процесуальною формою, що використовує єдиний законодавчий орган держави (ст. 75 Конституції України) для реалізації цього процесу;

- ще одною з форм легалізації місцевого самоврядування в Україні, що використовується Парламентом держави є реалізація повноважень Верховної Ради України щодо надання у встановлений законом строк згоди на обов'язковість міжнародних договорів України та денонсація міжнародних договорів України;

- надаючи у встановлений законом строк згоду на обов'язковість міжнародних договорів України, Верховна Рада України приймає безпосередню участь у процесі легалізації міжнародних стандартів місцевого самоврядування на засадах відповідної парадигми управлінсько-нормативної діяльності.

Список використаної літератури

1. Конституція України 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Баймуратов М.А. Муниципальная власть: актуальные проблемы становления и развития в Украине / М. А. Баймуратов, В. А. Григорьев. – Одесса: Юридична література, 2003.
3. Танаджі Г.Г. Видова характеристика муніципальних прав людини / Г. Г. Танаджі [Електронний документ]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvamu_pr/2010_1/10.pdf
4. Лиллекер Дарен Дж. Политическая коммуникация. Ключевые концепты / Дж. Дарен Лиллекер / Пер. с англ. С. И. Остнек. – Х.: Из-во «Гуманитарный центр», 2010. – С. 10.
5. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 року // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 50. – Ст. 540.
6. Про приєднання України до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями: Постанова Верховної Ради України від 14 липня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – №36. – Ст. 370.
7. Про ратифікацію Європейської хартії місцевого самоврядування: Закон України від 15 липня 1997 року // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – №38. – Ст. 249.
8. Про ратифікацію Європейської ландшафтної конвенції: Закон України від 7 вересня 2005 року // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 51. – Ст. 547.
9. Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 року [Електронний документ]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/rada/show/995_118
10. Про приєднання Української Радянської Соціалістичної Республіки до Віденської конвенції про право міжнародних договорів: Указ Президії Верховної Ради Української РСР від 14 квітня 1986 року // Відомості Верховної Ради. – 1986. – № 17. – Ст. 343.

S. Ukrayinskiy

THE ROLE OF VERKHOVNA RADA OF UKRAINE IN THE PROCEES OF LEGALIZING THE INTERNATIONAL LOCAL GOVERNMENT STANDARDS

This paper investigates features Parliament - Parliament of Ukraine in the legalization of local government institution by implementing legislative functions and features of consent to be bound by Ukraine of international agreements.

Reported that the formation and development of local government in the independent Ukrainian state is a

factor of revolutionary values that significantly and directly affect the establishment of a democratic legal state as well as civil society and social reasoning revitalization of its members - citizens of the state and all individuals who are constantly within its territory.

The value of the Institute of Local Government in the present conditions for: a) biological, social and political reproduction of the human potential of the state; b) proper implementation of constitutional rights, freedoms and duties of man and citizen; c) development and implementation of a democratic state; d) the proper development each person (individual) – Institute of local Government present oneself subject to constitutional and legal regulation. Evidence which is Article 7 of the Constitution of Ukraine, which fixes the position that in Ukraine is recognized and guaranteed by the local government, and that the Fundamental Law of Ukraine respective section XI «Local Government», which contains constitutional principles legalization and structural – object construction this important institution of a democratic state.

In the course of studying the role of the Parliament of Ukraine in establishing local government institution in the country, drawing attention to its constituent role in this process. Its important evidence is mandatory provisions of Section 15 of Art. 92 of the Constitution of Ukraine, which enshrines the role of the Verkhovna Rada of Ukraine, laws of Ukraine by the exclusive basis of local government. It effectively establishes the ontological, methodological, axiological, technological and communication aspects of the process of legalization of local self-government as an existing constitutional and legal institution that is in its infancy and the development and makes it multi-level, multiple and phenomenological description.

It is claimed that the legalization of Local Government Parliament of Ukraine is going through its legislative regulation and control is the primary means, the legal and procedural form that uses a single legislative body of the state (Article 75 of the Constitution of Ukraine) for the implementation of this process.

The main but not the only one. According to paragraph 32 of Art. 85 of the Constitution of Ukraine, the Verkhovna Rada of Ukraine are the statutory term agreement to be bound by international agreements of Ukraine and denouncing international treaties of Ukraine. We believe that this is another form of legalization of local government in Ukraine, which is used by the Parliament of the state.

International agreements relating to the regulation and control of local government, have the status of international legal standards, that : a) the relevant model rules (standards) right; b) they are norms of international law enshrined in the form of international agreements and is a product development and adoption member States, relevant international intergovernmental organizations; c) contain relevant international legal obligations of the Parties in the field of formation and development of local government; d) are justified by appropriate teleological and profile of the Parliament of the State Party using provided its organizational law legal forms should be introduced into national law of the state and reproduced in it to the practical implementation of international legal obligations of subjects of national law.

Thus, an appropriate legal and procedural string that consists of a number of organizational and legal forms and profile of competence of the Parliament of Ukraine.

Keywords: local government, Verkhovna Rada of Ukraine, the legislative function of Parliament, Parliament of Ukraine on the function of giving consent to be bound by international agreements of Ukraine.

УДК 342.33

А. М. Фолес

ОСОБЛИВОСТІ СПІВВІДНОШЕННЯ КАТЕГОРІЙ КОНТРОЛЮ І НАГЛЯДУ В МЕХАНІЗМІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

В статті розглядаються конституційно-правові аспекти розподілу влад в контексті функціонування контролю та нагляду. Автор розглядає специфіку співвідношення категорій контроль та нагляд в інституційному та функціональному аспектах. Автор розглядає особливості контролю та нагляду та можливість виділення контрольно-наглядової влади на основі реалізації відповідними органами даного функціонального напрямку.

Ключові слова: конституція, розподіл влад, державна влада, контроль, нагляд, контрольна гілка влади.

Постановка проблеми. Сучасна держава – складне і комплексне явище. Його можна розглядати в різних теоретичних сенсах та більш-менш однакових практичних проявах, адже незважаючи на значні а часом принципові відмінності всі держави більш-менш схожі одна на одну насамперед в функціональному плані [1]. З однієї позиції держава виступає як сукупність людей (громадяни, нація), що мешкають на певній території і об'єднаних публічною політичною владою. В іншому ракурсі, держава являє собою владну організацію, що відрізняється від решти населення, апаратом влади. З